

“İsrail Asla Kazanamayacak. Hem de Asla.”

Şehit Hamas lideri Yahya Sinvar'la 2018 yılında yapılan özel röportajın Türkçe çevirisi

Röportaj, 7 Ekim'e giden süreci, İsrail'in bugün uygulamakta olduğu soykırımı ve Hamas'ın bir ulusal kurtuluş hareketi olarak hedef ve stratejisini anlamak için faydalı pek çok tespit ve anekdot içeriyor

İsrail ve Batı medyasındaki spekülatif ve yalan içerikli pek çok haberin aksine, yer altında ve rehinelere sarılı bir şekilde değil, Refah kentinde askeri üniformayla İsrail askerleriyle çatışırken şehit edilen Hamas lideri Yahya Sinvar'ın bir direniş lideri, bir siyasetçi ve her şeyden öte bir Filistinli olarak işgal ve direniş denkleminde sözleri, Filistin'in yarınına dair de ipuçları içeriyor.

....

Hakkınızda hemen hemen hiçbir şey bilmiyorum. Oldukça içine kapanık, az konuşan bir insan olduğunuz söyleniyor. Gazetecilerle nadiren konuşuyorsunuz. Aslında bu Batı medyasına verdiğiniz ilk mülakat. Ama bir yıldan uzun bir süredir Hamas'ı yönetiyorsunuz. Neden şimdi konuşmayı tercih ettiniz?

Çünkü şimdi değişim için gerçek bir fırsat yakaladığımızı düşünüyorum.

Fırsat mı? Şu anda mı?

Şu anda. Evet.

Dürüst olmak gerekirse, burada en olası görünen şey yeni bir savaş. Geçen Haziran ayında Gazze'deydim ve her zamanki gibiydi: uçuşan mermiler, göz yaşartıcı gaz, her yerde yaralılar. Ve sonra hava saldırıları, roketler, daha fazla hava saldırısı. Vurulmanız işten bile değildi. Nisan ayından bu yana, yani bu son protesto dalgasının başlamasından bu yana, yaklaşık 200 ölü var.

Diğer tarafta ise sadece bir ölü vardı. Her şeyden önce, “savaş” kelimesinin oldukça yanıltıcı bir kelime olduğunu söyleyebilirim: Sanki bazı günlerde savaş oluyor, diğer günlerde ise barış varmış gibi. Biz sürekli işgal altındayız, bu her gün devam eden bir saldırı. Sadece yoğunluğu değişiyor. Her neyse, gerçek şu ki yeni bir savaş kimsenin çıkarına değil. Elbette bizim de değil. Kim nükleer bir güce sapanla karşı koymak ister ki? Ama eğer kazanamazsak Netanyahu için zafer yenilgiden bile kötü olur, çünkü bu dördüncü bir savaş demektir. Üçüncüsü gibi bitemez, ki zaten o ikincisi gibi bitmişti, ki ikincisi de birincisi gibi bitmişti. Gazze'yi ele geçirmeliler. Batı Şeria'daki Filistinlilerden kurtulmak ve Yahudi çoğunluğu elde tutmak için ellerinden geleni yapıyorlar. İki milyon Arap daha istediklerini sanmıyorum. Hayır. Savaş hiçbir şey kazandırmaz.

Hamas'ın askeri kanadından birinin bunu söylemesi kulağa biraz tuhaf geliyor.

“Ben bir askeri örgütün lideri değilim, Hamas'tanım. Bu kadar. Ben Hamas'ın Gazze lideriyim, bir askeri harekettten çok daha karmaşık bir şeyin, bir ulusal kurtuluş hareketinin başındayım.

Ve benim temel görevim halkımın çıkarları doğrultusunda hareket etmek: onu ve onun özgürlük ve bağımsızlık hakkını savunmak. Siz bir savaş muhabirisiniz. Savaşı seviyor musunuz?

Hiç sevmem.

“Öyleyse ben neden seveyim? Savaşın ne olduğunu bilen biri savaşı sevmez.”

Ama siz hayatınız boyunca savaştınız.

“Ve artık savaşmayacağımı söylemiyorum, elbette. Artık savaşmak istemediğimi söylüyorum. Kuşatmanın sona ermesini istiyorum. Gün batımında sahile gittiğinizde kıyıda sohbet eden ve denizin ötesindeki dünyanın neye benzediğini merak eden gençleri görürsünüz. Hayatın neye benzediğini merak eden. Bu kırıcı. Ve herkes için öyle olmalı. Onların özgür olmasını istiyorum.”

Sınırlar 11 yıldır fiilen kapalı. Gazze’de artık su bile yok, sadece deniz suyu var. Burada yaşamak nasıl?

“Sizce nasıl? Nüfusun yüzde 55’i 15 yaşın altında. Teröristlerden bahsetmiyoruz, çocuklardan bahsediyoruz. Siyasi bir aidiyetleri yok. Sadece korkuları var. Ben onların özgür olmasını istiyorum.”

Nüfusun yüzde 80’i yardıma muhtaç. Ve yüzde 50’si gıda güvencesinden yoksun, yüzde 50’si aç. BM’ye göre Gazze yakında yaşanamaz hale gelecek. Yine de son yıllarda Hamas tünelleri kazmak için kaynak buldu.

“Çok şükür ki öyle oldu. Aksi takdirde hepimiz ölmüş olurduk. Gördüğünüz gibi, siyonist propaganda böyle işliyor. Kuşatma tünellerden sonra gelmedi; tünellere bir tepki değildi. Tam tersi oldu. Bir kuşatma ve insani kriz vardı ve hayatta kalmak için tünel kazmaktan başka seçeneğimiz yoktu. Sütün bile yasaklandığı zamanlar oldu.”

Ne kastettiğimi biliyorsunuz. Sizce bunda sizin de bir sorumluluğunuz yok mu?

“Sorumluluk kuşatanlardadır, kuşatılanlarda değil. Benim sorumluluğum, bu ölümcül ve haksız kuşatmayı sona erdirmek için bize yardım edebilecek herkesle birlikte çalışmaktır. Ve özellikle uluslararası toplumu üzerine kafa yoruyorum. Çünkü Gazze bu şekilde devam edemez. Buradaki durum sürdürülebilir değil. Böyle giderse bir patlama (gerilim) kaçınılmaz.”

Peki neden silah yerine süt almıyorsunuz?

“Eğer (silah) almamış olsaydık, şu anda hayatta olmazdık. Süt de satın aldık, merak etmeyin. Süt ve başka pek çok şey aldık: gıda, ilaç. 2 milyon insan yaşıyor burada. İki milyon insan için yiyecek ve ilaç temin etmenin ne anlama geldiği hakkında bir fikriniz var mı? Tüneller direniş için olabildiğince az kullanılıyor. Çünkü aksi takdirde açlıktan ölmeyebilirsiniz ama hava saldırılarından ölürsünüz. Ve Hamas direniş için kamu fonlarından değil, kendi cebinden harcama yapıyor. Kendi cebinden.”

Yani sizce Hamas hükümette iyi işler yapıyor.

“Gazze’de iktidar olmanın Paris’te iktidar olmakla bir olduğunu mu düşünüyorsunuz? Verimlilik ve şeffaflık konusundaki itibarımız nedeniyle birçok belediyeyi yıllardır biz yönetiyoruz. Sonra 2006’da genel seçimleri kazandık ama bizi kara listeye aldılar. Elektrik yok, bu doğru ve bu diğer her şeyi etkiliyor. Sizce bizim hiç mühendisimiz yok mu? Bir türbin inşa edemeyeceğimizi mi zannediyorsunuz? Elbette var. Ama nasıl olacak? Kumla mı? Şehirdeki en iyi cerraha sahip olabilirsiniz ama sanki çatal bıçakla ameliyat yapabilirmiş gibi düşünüyorsunuz. Derinize bakın, çoktan soyulmaya başladı. Buraya dışarıdan gelersen, dünyadan gelersen hemen hastalanıyorsun. Gözünüze çarpması gereken şey bizim hala hayatta olmamız.”

Görünüşe göre Hamas şu anda ateşkes yapmayı düşünüyor. Müzakereciler gece gündüz çalışıyor. “Ateşkes” derken neyi kastediyorsunuz?

“Ateşkesi kastediyorum. Sükûnet. Kuşatmanın sona ermesi.”

Sadece sükûnet mi?

“Hayır, bir saniye. Gerçek bir sükûnet ve kuşatmanın sona ermesi. Sükûnet içinde kuşatma olmaz.”

Tamam, sükûnet. Peki ne kadar süreyle?

“Dürüst olmak gerekirse asıl mesele bu değil. Asıl önemli olan bu süre zarfında sahada neler olacağı. Çünkü ateşkes bombalanmadığımız anlamına geliyorsa, ama yine de suyumuz, elektriğimiz, hiçbir şeyimiz yoksa, o zaman hala kuşatma altındayız demektir. Bunun hiçbir anlamı yok. Çünkü kuşatma bir tür savaş. Sadece başka yollarla yürütülen bir savaş. Ve aynı zamanda uluslararası hukuka göre bir suç. Kuşatma altında ateşkes olmaz. Ancak Gazze’nin normale döndüğünü görürsek... Sadece yardım da değil, yatırımlar, kalkınma görürsek... Çünkü biz dilenci değiliz, çalışmak, okumak, seyahat etmek istiyoruz. Hepiniz gibi yaşamak ve kendi ayaklarımız üzerinde durmak istiyoruz. Eğer bir fark görmeye başlarsak, devamı gelebilir. Hamas da elinden geleni yapacaktır. Fakat özgürlük ve adalet olmadan ne burada ne de bölgede güvenlik ve istikrar olmaz. Benim istediğim mezarlıktaki sükûnet değil.”

Tamam ama bu belki de sadece kendinizi yeniden örgütlemek için oynadığınız bir oyundur. Ve altı ay sonra savaşa geri dönersiniz. İsraililer size neden güvensin ki?

“Öncelikle ben hiç savaşa gitmedim, savaş bana geldi. Açıkçası ben de tam tersini soruyorum. Ben onlara neden güveneyim? 2005’te Gazze’den ayrıldılar ama işgalin şeklini değiştirdiler. Önce içerideydiler, şimdi de sınırları kapalı tutuyorlar. Akıllarından gerçekten neler geçtiğini kim bilebilir? Ama yine de güven böyle bir şey. Ve belki burada hata yapıyoruz. Her zaman “İlk adımı kim atacak, sen mi ben mi?” diye düşünüyoruz.”

Tamam, ama... Tekrar soruyorum. Ateşkes işe yaramazsa...

“Peki bunun yerine bir kez olsun, işe yararsa neler olabileceğini hayal etsek olmaz mı? Çünkü böyle yaptığımız takdirde, işe yaraması konusunda elimizden geleni yapmak için güçlü bir

motivasyon elde edebiliriz, değil mi? Bir an için Gazze'yi aslı gibi hayal etsek, çok uzun zaman öncesinden bahsetmiyorum; hiç 1950'lerden bazı fotoğraflar gördünüz mü? Yaz aylarında her yerden turistlerin geldiği zamanları?"

Ve Gazze'de bir sürü kafenin, dükkânın, palmye ağaçlarının olduğu zamanlar. Öyle fotoğraflar gördüm, evet.

"Ama bugün de... Gençlerimizin ne kadar parlak olduğunu gördünüz mü? Her şeye rağmen. Ne kadar yetenekli ne kadar yaratıcı ve dinamik olduklarını? Yirmili yaşlarında bir grup genç, *eski faks makineleri ve bilgisayarlarla, girişine izin verilmeyen tıbbi ekipmanları üretmek için bir 3D yazıcı icat etti*. Burası Gazze. Biz sadece yoksulluktan ve yalınayak çocuklardan ibaret değiliz. Singapur gibi, Dubai gibi olabiliriz. Ve bırakalım zaman bize yardımcı olsun. Yaralarımızı iyileştirelim. Ben 25 yıldır hapisteyim. Şurada oturan kişi bir oğlunu kaybetti, bir baskında öldürüldü. Tercümanınız iki kardeşini kaybetti. Bize çay servisi yapan kişinin karısı enfeksiyondan öldü. Önemli bir şey değildi, bir kesik. Ama antibiyotik yoktu ve bu yüzden öldü. Herhangi bir eczacının tedavi edebileceği bir şey yüzünden. Bizim için kolay mı sanıyorsunuz? Ama bu ateşkesle işe başlayabiliriz. Çocuklarımıza bizim hiç sahip olmadığımız bir hayat verebiliriz. Ve onlar bizden daha iyi şartlara sahip olacaklar. Farklı bir hayatla, farklı bir gelecek inşa edecekler."

Pes mi ediyorsunuz?

"Hayatımız boyunca normal bir yaşama sahip olmak için mücadele ettik. İşgalden ve düşmanlıktan uzak bir hayat. Teslim olmuyoruz, kararlılığımızı gösteriyoruz."

Peki bu ateşkes sırasında Hamas silah bırakmayacak, değil mi? Ya da Mavi Miğferliler gibi bir uluslararası koruma gücünü kabul edecek misiniz? Srebrenitsa'da olduğu gibi? Bence kabul etmeyeceksiniz.

"Doğru tahmin ettiniz."

Sürekli tekrar ettiğim için özür dilerim ama böyle bir ateşkes işe yarayacak mı? Felaket tellallığı yapmak istemem ama geçmiş pek de iç açıcı değil. Şimdiye kadar sertlik yanlıları her türlü anlaşma girişimini boşa çıkardı.

"Şimdiye kadar. Öncelikle kendinizden oldukça emin görünüyorsunuz ama henüz ortada bir anlaşma yok. Biz imzalamaya hazırız; Hamas ve neredeyse tüm Filistinli gruplar bunu imzalamaya ve buna uymaya hazır. Ancak şimdilik sadece işgal var. Bununla birlikte, eğer saldırıya uğrarsak, elbette kendimizi savunacağız. Her zaman olduğu gibi. Ve yeni bir savaş yaşayacağız. Ama sonra, bir yıl geçmeden, yine burada olacaksınız. Ve ben yine burada oturuyor olacağım ve şunu söyleyeceğim: "Savaş hiçbir şey kazandırmaz."

Elinizde simgeleşmiş bir silah var: roketler. Aslında genellikle Demir Kubbe tarafından engellenen ve İsrail'in çok daha güçlü füzeleriyle karşılık verdiği oldukça derme çatma roketler. Binlerce Filistinli öldürüldü. Roketler işe yarıyor mu?

“Önce şunu açıklığa kavuşturalım: Silahlı direniş göstermek, uluslararası hukuka göre bizim hakkımız. Ve elimizde sadece roketler yok. Çeşitli direniş metotları kullanıyoruz. Her daim. Dürüst olmak gerekirse, böyle bir soru benden çok sizin için, yani siz gazeteciler için. Biz sadece kanımızla manşetlere çıkıyoruz. Ve bu, buraya has değil. Kan yoksa haber de yok. Ve sorun bizim direnişimiz değil, onların işgali. İşgal olmasaydı, roketlerimiz olmazdı. Taşlarımız, molotof kokteyllerimiz, hiçbir şeyimiz olmazdı. Hepimizin normal bir hayatı olurdu.”

Peki sizce roketler maksadına ulaştı mı?

“Elbette ulaşmadı. Aksi takdirde burada olmazdık. Peki ya işgal? Onların amacı neydi? Katil yetiştirmek mi? Bir askerin sanki bowling lobutuymuşuz gibi bize ateş ettiği videoyu izlediniz mi? Ve bunu yaparken durmadan gülüyor. Onlar (Yahudi halkı) Freud, Einstein, Kafka gibi insanlardı. Matematik ve felsefe uzmanları. Şimdi ise insansız hava araçlarının, yargısız infazların uzmanı oldular.”

Artık yepyeni bir ikonik silahınız daha var: kundakçı uçurtmalar. İsrail’i çıldırtıyorlar çünkü Demir Kubbe’yi atlatıyorlar ve teker teker vurulamıyorlar.

“Uçurtmadan silah olmaz. En fazla anızları ateşe verirler. Bir söndürücü ve her şey biter. Onlar bir silah değil, bir mesaj. Çünkü Demir Kubbe’nin her bir bataryası 100 milyon dolara mal olurken, onlar sadece bir parça ip, kâğıt ve yağa batırılmış bir bezden ibaret. *Bu uçurtmalar şunu söylüyor: Siz çok daha güçlüsünüz. Ama asla kazanamayacaksınız. Hem de asla.*”

Batı Şeria’daki Filistinliler de aynı işgalle karşı karşıya olmalarına rağmen oldukça farklı bir strateji seçtiler: BM’ye, uluslararası topluma müracaat etmek.

“Ve bu çok önemli. Hepsi çok önemli, tüm direniş araçları. Fakat, söylememe izin verirseniz, kusura bakmayın: Filistin söz konusu olduğunda, uluslararası toplum daha ziyade sorunun bir parçası. Seçimleri kazandığımızda—ki özgür ve adil seçimleri kazandık—verdikleri tepki abluka oldu. Hemen. Fetih ile bir hükümet kurmayı önerdik, sadece bir kez değil yüz kez önerdik ama hiçbir sonuca ulaşmadı. Tek yanıt abluka oldu. Eğer böyle bir sonuç ortaya çıktıysa bu aynı zamanda sizin (uluslararası toplumun) da hatası. Bugün de öyle. Hamas’ı uyarıyorsunuz: Sizinle ancak Fetih varsa anlaşırız. Sonra Fetih’i uyarıyorsunuz: Sizinle ancak Hamas olmazsa anlaşırız. Bu çatlaktan ötürü çok eleştiriliyoruz ama da abluakanın bir sonucu. Ve de bazen tehditten öteye gitmeyen baskılarınızın. Ulusal birlik hükümeti kurulursa Ramallah bir kuruş bile alamaz. İflas eder.”

Abluka uygulanıyor çünkü Hamas sistem karşıtı, tabiri caizse anayasal düzene aykırı bir hareket olarak görülüyor. Oyunun kurallarına uymayan bir hareket.

“Hangi oyun? İşgal mi?”

Malum... Oslo. İki devletli çözüm.

“Ama Oslo artık bitti. Sanırım burada herkesin hemfikir olduğu tek nokta bu. Hakikaten herkes. Bu bitmek bilmeyen müzakerelerle dünyayı oyalamak için kullanılan bir bahaneydi sadece ve bu arada her yerde yerleşimler inşa edildi ve Filistinliler için bir devlet olasılığı fiziksel olarak

ortadan kaldırıldı. 25 yıl geldi geçti ve elimize ne geçti? Hiçbir şey. Ama en önemlisi, neden hala Oslo'da ısrar ediyorsunuz? Neden daha sonra olanlardan hiç bahsetmiyorsunuz? Örneğin Ulusal Birlik Belgesi gibi, ki bu belge meşhur 2006 Mahkumlar Belgesine dayanıyor. Bu belge şu anki stratejimizin ana hatlarını çiziyor; yani Hamas, Fetih, hepimiz, hep birlikte 1967 sınırları içerisinde, başkenti Kudüs olan bir devlet talep ediyoruz. Ve elbette mülteciler için geri dönüş hakkı. 12 yıl geçti ve siz hala sormaya devam ediyorsunuz: Neden 1967 sınırlarını kabul etmiyorsunuz? Sorunun bizim tarafımızda olmadığını hissediyorum.”

Uluslararası toplum Filistinliler için milyon dolarlar harcıyor.

“Harcıyor. Aynen öyle. Sadece harcıyor. Yanlış yapıyor. Oslo Anlaşmalarını Nobel Barış Ödülü ile onore ettiniz ve ortadan kayboldunuz. Kimse anlaşmaların uygulanıp uygulanmadığını denetlemedi. Kilit soru şu: (Filistinliler için) kendi devletlerini ve kurumlarını inşa etmelerine yardımcı olacak doğru strateji bu muydu? Diğer hususların yanı sıra, Dördüncü Cenevre Sözleşmesi'nin açık olduğunu hatırlatmak isterim: işgalin maliyeti işgalcinin omuzlarındadır. Yollar ve okullar inşa etmek ve her şeyden önemlisi yıkılanları yeniden inşa etmek sizin işiniz değil. Aksi takdirde işgale karşı çıkmak yerine onu kolaylaştırmış oluyorsunuz.”

Bu ateşkesin en sert muhalifi, şu anda İran'a odaklanmış olan İsrail değil, bunun Hamas'ın başarısı olarak görülmesinden korkan Fetih gibi görünüyör.

“Başarı mı? Bu ateşkes Hamas ya da Fetih için değil, Gazze için. Benim için önemli olan Hamas'ın var olduğunu nihayet anlamış olmanız. Bir gerçeklik olduğunu. Hamas olmadan bir geleceğin olamayacağını, herhangi bir anlaşmanın mümkün olmadığını, çünkü bir sonraki seçimleri kaybetsek bile bu toplumun bir parçası olduğumuzu. Biz Filistin'in bir parçasıyız. Bundan da öte, İslamcıları olduğu kadar laikleri, milliyetçileri, solcuları da içeren tüm Arap dünyasının tarihinin bir parçasıyız. Ancak bunu söylerken, lütfen “başarı” kelimesinden kaçınalım. Çünkü şu anda sınırda kapıların açılmasını bekleyen ölüm döşesindeki hastalar için bu kelime çok ayıp. (Onlara verecek) yemekleri olmadığı için bu gece çocuklarının yüzüne bakmaya cesaret edemeyecek olan tüm babalar için. Hangi başarıdan bahsediyoruz?”

Siz 27 yaşında hapse girdiniz. Ve çıktığınızda 50 yaşındaydınız. Hayata yeniden uyum sağlamak nasıl oldu? Dünyaya?

“İçeri girdiğimde 1988 yılıydı. Soğuk Savaş hala devam ediyordu. Ve burada İntifada vardı. Son gelişmeleri duyurmak için el ilanları bastırıyorduk. Dışarı çıktım ve interneti tanıdım. Ama dürüst olmak gerekirse hiç dışarı çıkmadım, sadece hapishane değiştirdim. Ve her şeye rağmen eskisi bundan çok daha iyiydi. Suyum, elektriğim vardı. Bir sürü kitabım vardı. Gazze çok daha zor.”

Cezaevi size ne öğretti?

“Çok şey. Hapishane insanı güçlendiriyor. Özellikle de Filistinliyseniz, çünkü kontrol noktaları, duvarlar ve her türlü kısıtlamalar arasında yaşıyorsunuz. Nihayet hapishanede diğer Filistinlilerle tanışıyorsunuz ve konuşmak için zamanınız oluyor. (Siz de) kendiniz hakkında düşünüyorsunuz. Neye inandığınızı, ödemeye hazır olduğunuz bedeli.

**Ama şimdi size sorsam: “Savaştan ne öğrendiniz?” Şöyle diyeceksiniz: “Çok şey.”
Derdiniz ki: “Savaş insanı güçlendiriyor.” Ama eminim hiç savaş görmemiş olmayı
isterdiniz.**

Çok şey öğrendim, evet. Ama kimsenin hapse girmesini istemem. Kesinlikle hiç kimsenin. Bugün dikenli tellerin ötesinde bizi bowling lobutları gibi devirip gülen ve 25 yıl sonra Lahey’de olabileceklerinin farkında olmayanlar için bile.”

Uluslararası Ceza Mahkemesi’nde.

“Aynen. Çünkü tekrar ediyorum: Adalet olmadan gelecek olmaz. Ve biz adaleti arayacağız.”

Ama bazı Filistinlilerin de Lahey’e gidebileceğini biliyorsunuz.

“Uluslararası hukuka göre işgale karşı direnmek hepimizin hakkı. Ama mahkeme mahkemedir elbette. Ve hangi konuda faaliyet göstermesi gerekiyorsa o konuda faaliyet gösterecektir. Yine de rolü çok önemli. Sadece suçları önlemek için değil, suçluları cezalandırmak için de önemli. Mağdurlar için de oynayacağı rol çok mühim, çünkü ancak bir duruşma, yaşananların yeniden konuşulup anlaşılmasına ve böylece kabul edilmesine olanak tanır. Yas söz konusu olduğunda, başka hiç kimse mağdurları anlayamaz. Hiçbir siyasi anlaşma onların kaybını telafi edemez ve olanları geride bırakamaz. Bu, mağdurlara kalmış bir şeydir.”

Siz Gilad Shalit takasında serbest bırakılmıştınız. Hamas’ın elinde şu anda iki İsraili ve son savaşta öldürülen iki askerin naaşları var. Bir ateşkes anlaşmasında esir takası sizin için olmazsa olmaz bir koşul olurdu sanırım.

“Olmazsa olmazdan da öte. Bu siyasi bir mesele değil, benim için ahlaki bir mesele. Çünkü okuyucularınız muhtemelen hapisteyseniz bir terörist ya da bir çeşit kanun kaçağı olduğunuza inanıyor. Bir araba hırsız mesela. Hayır. Hepimiz er ya da geç tutuklanıyoruz. Ama kelimenin tam anlamıyla hepimiz. 101 numaralı askeri emre bir göz atın. Ordunun izni olmadan bayrak sallamak ya da ondan fazla kişinin bir odada çay içip siyaset hakkında sohbet etmesi bile suç. Belki sadece Trump hakkında sohbet ediyorsunuz ama 10 yıla kadar hapis cezasına çarptırılabilirsiniz. Bu bir nevi bir geçiş dönemi ritüeli. Reşit olmaya doğru bir adım. Çünkü bizi, bütün Filistinlileri birleştiren ve gerçekten eşit kılan bir şey varsa o da hapishanedir. Ve benim için bu ahlaki bir yükümlülük: Hala içeride olanları kurtarmak için elimden gelenin fazlasını yapacağım.”

Bir bakıma, kaçırma olaylarıyla roketlerden daha fazlasını başardınız.

“Hangi kaçırma olayları?”

Gilad Shalit’inki gibi.

“Gilad Shalit bir rehine değildi, bir savaş esiriydi. Gazetecilerle neden nadiren konuştuğumuzu anlıyor musunuz? Bir asker öldürülüyor ve siz onun sahilde çekilmiş bir fotoğrafını yayınlıyorsunuz. Okuyucularınız da onu Tel Aviv’de vurduğumuzu sanıyor. Hayır, o adam bermuda şort giyip sörf tahtası taşırken değil, üniforma giyip M16 taşırken ve bize ateş ederken öldürüldü.”

Peki ateşkesle birlikte?

“Ateşkesle birlikte kimse bize ateş açmayacak, değil mi? Öyleyse kimse esir alınmayacak demektir.”

Hapishaneden, reşit olmaktan bahsediyordunuz. Hamas 30 yaşında artık; siz bu süreçte nasıl değiştiniz?

“Siz bütün bu olanları 30 yıl önce nasıl görüyordunuz?”

Otuz yıl önce 8 yaşındaydım.

“Aynen öyle işte: Siz değiştikçe biz de değiştik. Tıpkı herkes gibi. 1988 yılıydı ve size söylediğim gibi hala Soğuk Savaş vardı. Ve dünya bugünkünden çok daha ideolojikti. Çok daha siyah ve beyazdı, dostlar ve düşmanlar vardı. Bizim dünyamız da biraz öyleydi. Zamanla hiç ummadığımız yerlerde dost ya da düşmanlar bulabileceğinizi öğreniyorsunuz.”

Hamas Tüzüğü hala oldukça siyah ve beyaz.

“Bu bizim ilk belgemiz. Ve belki de... sonuncusu daha önemli diyebiliriz. Neden bana 30 yıl öncesine ait bir tüzüğü soruyorsunuz da ondan sonra yayınlanan ve geçirdiğimiz değişimi gösteren belgeleri sormuyorsunuz? Onlarca belge, hepsi orada: sivil toplumla ve diğer siyasi gruplarla ilişkilerimiz, bölgesel bağlam, uluslararası bağlam ve elbette işgal. Tüm sorularınızın cevabı bu belgelerde. Doğrusunu söylemek gerekirse, sinyali almanızı ve Hamas ile bir diyalog başlatmanızı bekliyorduk. Çünkü biz geçici bir olgu değiliz. Hamas’sız bir gelecek yok. Buna rağmen 30 yıl önceki bir şeyi sormaya devam ediyorsunuz. Oslo’ya gelince, sorunun bizden kaynaklanmadığını hissediyorum.”

Sorun kimde?

Bizi hala silahlı bir grup olarak görenlerde, o kadar. Hamas’ın gerçekte neye benzediği hakkında hiçbir fikriniz yok. Sadece bir örnek: çalışanlarımızın yarısı kadın. Bu hiç aklınıza gelir miydi? Demokrasi, çoğulculuk ve iş birliğine dayalı bir devlet hedefi var ama siz bundan ziyade direnişe, araçlara odaklanıyorsunuz. Hak ve özgürlükleri koruyan, farklılıkların silahla değil sözle karşılandığı bir devlet. Hamas askeri eylemlerinden çok daha fazlası. Bu bizim DNA’mızda var. Biz her şeyden önce sosyal bir hareketiz, sadece siyasi bir hareket değil. Aşevleri, okullar, hastaneler inşa ediyoruz. İlk günden beri. Çünkü üzerinize düşeni yapmak için sosyal yardım bakanı olmanıza gerek yok. Eğer Hamas’sanız, seçmen olmadan önce vatandaşsınız demektir.

Ancak okuyucularımın çoğu için Hamas denince akla hayır kurumları gelmiyor. Daha ziyade İkinci İntifada ve intihar saldırılarını hatırlıyorlar. İsraililerin gözünde siz bir teröristsiniz.

Bize karşı işledikleri suçları düşünürsek, benim için onlar de öyle.

Ateşkes için ideal bir başlangıç noktası.

Peki ne diyeyim? Sivilleri mi vurduk diyeyim? Onlar sivilleri vurdu. Acı çektiler mi diyeyim? Biz acı çektik. Bana onların ölümlerinden birini söyleyin, ben de size bizim ölümlerimizden birini söyleyeyim. Hem de on ölümümüzden birini. Sonra? Bu yüzden mi buradasınız? Ölümlerden bahsetmek için mi yoksa yeni kayıpları önlemek için mi buradasınız? Ama en önemlisi, siz. Sadece İtalyan olduğunuz için masum olduğunuzu mu sanıyorsunuz, Arap ya da Yahudi olmadığınız için? Uzaklardan gelip kendinizi bilgece ve adaletli hissetmek sizin için ne kadar kolay. Hepimizin elinde kan var. Sizin de. Bu 11 yıllık kuşatma sırasında neredeydiniz? Ya bu 50 yıllık işgal sırasında? Neredeydiniz?

Çocuklarınız için nasıl bir hayat arzuluyorsunuz?

Elbette Filistinli gibi bir hayat. Başları dik. Her zaman. Her şeye rağmen güçlü olmalarını, özgürlük ve bağımsızlıklarını elde edecekleri güne kadar mücadeleye devam etmelerini umuyorum. Çünkü çocuklarımın sadece yaralıları değil, kanser hastalarını da tedavi etmek için doktor olmayı hayal etmelerini istiyorum. Tüm dünya çocukları gibi. Onların güven içinde yaşayan Filistinliler olmalarını istiyorum ki bir Filistinliden çok daha fazlası olabilsinler.

Size Donald Trump'ın barış planı olan Yüzyılın Anlaşması hakkında soru sormayı unuttum. Her ne kadar ne olduğu çok net olmasa ve henüz kâğıt üzerinde bir şey olmasa da.

Bu aslında özgürlük ve bağımsızlık beklentimizin çok açık bir şekilde yok sayılması. Egemenlik yok, Kudüs yok. Geri dönüş hakkı yok. Sadece tek bir şey var: bizim (reddimiz). Ve bu sadece Hamas'ın pozisyonu değil. Bu hepimizin hemfikir olduğu bir konu. Almayalım.

Ve şimdilik protestolara, Nisan ayında gerçekleştirmeye başladığınız gösterilere devam edeceksiniz. Her Cuma, çit boyunca. Sık sık orada görülüyorsunuz.

Size öldürülenlerden sadece iki isim söyleyeceğim: İbrahim Ebu Turaya ve Fadi Ebu Salah. İkisi de 29 yaşındaydı ve ikisi de tekerlekli sandalyedeydi. Yaşanan son savaşlarda sakat kalanlardan sadece ikisi. İşte o zaman anlıyorsunuz ki burada bir tehlike olduğunuz için öldürülmüyorsunuz; çünkü sizden yüzlerce metre uzakta, dikenli tellerin ötesindeki bir ordu için tekerlekli sandalyede ne gibi bir tehlike oluşturuyor olabilirsiniz? Hayır. Burada yaptığımız şey için değil, olduğunuz şey için öldürülüyorsunuz. Filistinli olduğunuz için öldürülüyorsunuz. Başka şansınız yok.

Paramotor News

Şehit Hamas lideri Yahya Sinvar'la 2018 yılında yapılan özel röportajın Türkçe çevirisi

X Arif özel sayfasından